

Короткий опис навчальної дисципліни «ОСНОВИ ГЕНДЕРНИХ СТУДІЙ»

Спеціальності	221 «Стоматологія»
Освітній рівень	другий (магістерський)
Термін вивчення (курс)	1 курси
Форма навчання	денна
Кафедра	Соціальної медицини та організації охорони здоров'я

Короткий зміст дисципліни: навчальна дисципліна «ОСНОВИ ГЕНДЕРНИХ СТУДІЙ» є одним з компонентів виховання сучасної молоді людини на принципах поваги, гідності, успішної гендерної соціалізації, професійного самовизначення та формування власної життєвої стратегії. Значення даного курсу полягає у тому, що протягом останніх двох десятиліть поняття гендер не лише увійшло до сфери гуманітарного знання, а й стало звичною темою наукових програм та навчальних курсів. Значний інтерес до поняття гендеру є свідченням перегляду проблеми взаємовідносин статей, що відбувся останнім часом, переосмислення їх як форми соціальної організації суспільства, а не локального, малозначущого аспекту людського буття.

У розробленій програмі курсу поняття гендеру використовується на позначення складного соціокультурного процесу вироблення суспільством відмінностей чоловічих та жіночих культурних ролей, поведінки, ментальних та емоційних характеристик. Отже, гендер розглянуто як систему гендерних відмінностей, що транлюються у суспільстві через систему домінування й підпорядкування. За цих підходів гендер є не тільки новою теорією у гуманітарному знанні, а й принципово новою науковою парадигмою, якою передбачено доповнення чи перегляд існуючих звичних уявлень та цінностей.

Акумулюючи різні ідеї філософсько-гуманітарних наук, теорія гендеру трансформує їх у принципово новий підхід до аналізу культури і суспільства, що вивчаються різними науковими та навчальними дисциплінами. Це дозволяє говорити про міждисциплінарність гендерного підходу, зорієнтованого на поглиблення змісту навчальних дисциплін гуманітарного спрямування і включення гендерного компоненту шляхом відходу від андроцентричності представлених ними наукових концепцій (зосередження на досвіді чоловіків та ігнорування життєвого досвіду, цінностей та особливостей жінок і їх ролі в суспільстві) до предметної сфери окремих дисциплін гуманітарного спрямування.

Курс передбачає узагальнений та систематизований виклад провідних теоретичних розробок у галузі гендеру, сформованих у дисциплінарних межах ряду соціально-гуманітарних наукових та навчальних дисциплін. Курс спрямований як на поглиблення знань, набутих студентами в результаті

слухання базових дисциплін, так і на вивчення нових парадигм у гуманітарному знанні. Курс є принципово інноваційним у системі гуманітарної освіти: залучає до обігу малодосліджену проблематику – тему гендерних відносин у суспільстві, і вводить студентів у сферу гендерного аналізу та критичного мислення.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних, семінарських):

ТЕМА 1. Теоретичні засади гендерної теорії.

ТЕМА 2. Предмет, об'єкт та методологічна основа гендерних студій.

ТЕМА 3. Національні та міжнародні зобов'язання України у сфері забезпечення гендерної рівності.

ТЕМА 4. Феміністичні рухи як форма боротьби за рівні права і можливості жінок і чоловіків (у політиці, здобутті освіти, наукова діяльність, участь у виборчих кампаніях) гендерну рівність.

ТЕМА 5. Гендерно зумовлене насильство у контексті міжнародного гуманітарного права. Форми гендерно зумовленого насильства в умовах українсько-російської війни. Механізми реагування та документування.

У результаті вивчення дисципліни «ОСНОВИ ГЕНДЕРНИХ СТУДІЙ» студент повинен знати:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність спілкуватися англійською мовою.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та

закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки й технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПРН16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПРН17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПРН18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПРН19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Перелік науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання навчальної дисципліни:

Доктор історичних наук, професор
кафедри соціальної медицини та ОЗО

Марія МАНДРИК-МЕЛЬНИЧУК

Завідувач кафедри соціальної медицини
та організації охорони здоров'я
к. мед. н., доцент

Ігор НАВЧУК